

Het Grote Anansiboek
(gebonden)

Het Grote Anansiboek is het meest echte Anansiboek van de wereld, van de hand van meesterverteller Johan Ferrier. Meester Johan werd later gouverneur en de eerste president van Suriname. Een halve eeuw lang hebben honderden kinderen in Suriname van schoolmeester Ferrier verhalen gehoord over de slimme spin Anansi, verhalen waarvan ze leerden hoe de wereld in elkaar zit. Deze klassieker verscheen voor het eerst in 1986 en beleefde verschillende herdrukken, waarbij tekst, illustraties en vormgeving volledig werden herzien. De tekst is gemoderniseerd en de prachtige illustraties die geheel in kleur zijn, komen van de hand van Noni Lichtveld.

Op zoek naar Papa Koenders

Over een strijder voor emancipatie in het koloniale Suriname

Eigenlijk vreemd dat zo'n werk nu pas verschijnt. Deze biografische bundel had veel eerder het levenslicht mogen zien. Gelukkig waren er voldoende personen die nog konden getuigen hoe Papa Koenders was. Dé voorvechter voor het Sranantongo, maar de meeste Surinamers kennen zijn naam niet eens. Het blijkt – niet verrassend voor iemand die in zijn eentje de strijdbijl voor zijn taal oppakt – dat Julius Gustaaf Arnout Koenders een enigzins zonderlinge man is geweest. In een tijd waarin het Nederlands heilig was, speelde hij het voor elkaar om tien jaar lang zijn *Foetoeboi* uit te geven, een tijdschrift voor de verheffing van het Sranantongo. In *Op zoek naar Papa Koenders*

illustreeren vele fragmenten van *Foetoeboi* zijn strijd. De schrijvers, Jules Rijssen, Roy Wijks en André Reeder, hebben culturele emancipatoren van het eerste uur geïnterviewd. Onder *Bato! Mi ben de drape!* vertellen eminenties als taalkundige en oud-onderwijsminister Hein Eersel en voormalig minister-president Jules Sedney hoe zij die emancipatietijd, waarin *Wie Eegie Sanie* werd opgericht, hebben beleefd. Evelien Brandon-Wijdenbosch, wier moeder in Koenders' beweging actief was, en familielid Ettore Wijngaarde vertellen hoe dit was als kind. Het gebrek aan foto's van Papa Koenders – die op de harde kافت is de enige – wordt opgevangen door omschrijvingen: een man

met een imposante gestalte, maar zachte stem, vlekkeloos wit pak. De interviews werpen een interessant licht op markante gebeurtenissen waarin culturele emancipatoren als Eduard Bruma en Henry de Ziel (ps Trefossa) een rol spelen. Bijvoorbeeld, Eersel vertelt over de redenen waarom *Wie Eegie Sanie* teloor is gegaan. Na de oudere prominenten in Suriname, zijn de huidige taalliefhebbers in Nederland geïnterviewd over Koenders' nalatenschap. Sranantongoleraar Kwasi Koorndijk en zomercursisten Michelle Brammerloo, Afanaisa Koorndijk en Tyana Vrede vertellen dat Koenders' onverzettelijke arbeid voor hen niet verloren is gegaan, al hoe onbekend hij achteraf is gebleven. Behalve een biografisch beeld van Papa Koenders, is dit werk een boeiend *oral history*-document dat zijn nut zal bewijzen voor meerdere studies. De vlotte schrijfstijl en creativiteit met gescande *Foetoeboi*'s, Sranancitaten, gedichten van Koenders, plus een cd'tje met liederen, maken het extra aantrekkelijk. Wel opmerkelijk: net als *Wie Eegie Sanie* moest deze kostbare bundel door Surinamers in Nederland tot stand komen. Behalve een Koendersstraat, eert Suriname deze taalheld nauwelijks of niet. *Op zoek naar Papa Koenders* hoort thuis in elke boekenkast van onderwijsgevend en alfawetenschappers in Suriname, en taalmensen in Nederland.

★★★★★

WELMOED VENTURA

Op zoek naar Papa Koenders - Over een strijder voor emancipatie in het koloniale Suriname, Jules Rijssen, Roy Wijks, André Reeder, 2019, LM Publishers, ISBN 9789460223600

Creative Contradictions

Edited by
Nicholas Faraclas
Ronald Severing
Christa Weijer
Elisabeth Echteld
Wim Rutgers
Sally Delgado

Creative Contradictions

Unsettling Resonances in the study of the languages, literatures and cultures of the Dutch Caribbean and beyond

Creative Contradictions is een jaarlijkse uitgave van de universiteiten van Curaçao, Puerto Rico en Aruba, dat een platform wil zijn voor onderzoekers uit het Caribisch gebied. Aan de versie van 2019 hebben twee schrijvers uit Suriname meegewerkt: Welmoed de Boer en Kirtie Algoe.

De Boer schrijft over het Fries en het Sranantongo, talen die gemeen hadden dat ze in het Koninkrijk der Nederlanden werden onderdrukt. Een kortstondige ontmoeting tussen deze talen vond in september 1952 haar hoogtepunt in de verschijning van het Surinamenummer van Fries maandblad *De Tsjerne*. In het blad stonden vertalingen in beide talen van dichters en prozaschrijvers, maar ook taalwetenschappelijke bijdragen. De belangrijkste daarvan waren essays van Wytze Hellinga en Jan Voorhoeve, die taalonderzoek hadden uitgevoerd, op grond waarvan ze taaladviezen gaven aan de koloniale overheid. De Boer onderzoekt deze en andere naoorlogse taalontwikkelingen met betrekking tot Suriname. De grote verrassing uit het onderzoek dat De Boer uitvoerde, is dat toen al, een sterke aanbeveling werd gedaan om de Surinaamse